

4. Яковлев С. Сутність касаційного провадження та предметні повноваження суду касаційної інстанції. *Вісник Академії правових наук України*: зб. наук. праць. 2012. № 2 (69). С. 141-150. URL: <http://visnyk.kh.ua/uk/journals/visnik-naprgnu-2-2012r>

5. Савчин М. Свобода суддівського розсуду у світлі обґрунтованості рішень судів апеляційної та касаційної інстанції. *Вісник державної судової адміністрації України*. 2016. № 1-2. С. 29-38. URL: <https://yurincom.com/book/zhurnal-v-snik-derzhavno-sudovo-adm-n-strac-ukra-ni-2/>

Науковий керівник: к.ю.н., доцент Кісліцина І. О.

Книга Єлизавета Юрїївна

*студентка 1-го курсу судово-адміністративного факультету
Національного університету «Одеська юридична академія»*

КОНФЛІКТ МОРАЛЬНИХ ЦІННОСТЕЙ, ПРАВ ТА ОБОВ'ЯЗКІВ АДВОКАТА

З моменту проголошення незалежності України та закріплення демократизму у державі, адвокатура продовжує невпинно розвиватися, адже навіть поняття інституту адвокатури відоме на наших землях ще за часів Київської Русі.

Але у будь-які часи, у сфері адвокатури траплялися випадки, коли адвокату доводилося стикатися з невідповідністю його особистих переконань, релігійних вірувань та інших установок з його фаховими обов'язками. Досить часто трапляються ситуації, коли на практиці існують два або більше варіантів вирішення конфлікту, які однаково підтримуються суддями й чиновниками. Саме тут і проявляється компетентність юриста: його здатність орієнтуватися в складних інтелектуальних схемах.

Щоб розкрити питання внутрішнього морально-етичного конфлікту адвоката, треба спочатку звернутися до основних положень щодо адвокатури в цілому. Конституційні норми, які регулюють діяльність адвокатури, конкретизуються у нормах Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність», актах органів адвокатського самоврядування, важливе місце серед яких посідають Правила адвокатської етики [3, с.3-4]. Відповідно до Закону України про Адвокатуру та адвокатську діяльність, адвокатура – незалежна професійна

діяльність адвоката щодо здійснення захисту, представництва та надання інших видів правової допомоги клієнту (ст.1). Щодо конфлікту інтересів у законі зазначено, що це суперечність між особистими інтересами адвоката та його професійними правами і обов'язками, наявність якої може вплинути на об'єктивність або неупередженість під час виконання адвокатом його професійних обов'язків, а також на вчинення чи невчинення ним дій під час здійснення адвокатської діяльності.

Наприклад, у статті 35 Конституції України йдеться: «Кожен має право на свободу світогляду і віросповідання... Ніхто не може бути увільнений від своїх обов'язків перед державою або відмовитися від виконання законів за мотивами релігійних переконань. У разі якщо виконання військового обов'язку суперечить релігійним переконанням громадянина, виконання цього обов'язку має бути замінене альтернативною (невійськовою) службою». Тут і постає проблема співіснування релігії і права в житті сучасної людини, зокрема працівників сфери адвокатури.

Нині суспільство переважно відійшло від повного підпорядкування релігійним законам та розпорядженням. У світових практиках сфери судочинства іноді зустрічаються випадки, коли фактичного вбивцю виправдовують. Чим це можна пояснити? Взагалі, будь-яке оскарження судового рішення або суттєва зміна ходу судового процесу може бути пов'язана з діяльністю адвоката

Як вже зазначалося, головною ціллю адвоката є безпосередній захист прав і інтересів клієнта. Адвокат як спеціаліст цінується якраз за вміння перекрити злочиння обвинуваченого фактами й конкретними доказами для пом'якшення покарання або зняття підозри в цілому. Положення професійної етики фіксують: адвокати за всіх обставин повинні зберігати честь і гідність, властиві їх професії. У тих випадках, коли питання професійної етики адвоката не врегульовані законодавством про адвокатську діяльність і адвокатуру, він зобов'язаний дотримуватися вже встановлених звичаїв і традицій, кореспондуючих загальним принципам моральності в суспільстві. Стаття 3 Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» закріплює, що «правовою основою діяльності адвокатури України є Конституція України, цей Закон, інші законодавчі акти України», тобто як релігійні джерела норм права, так і особисті переконання адвоката не можуть відігравати роль у розгляданні справи.

Важливим елементом дослідження вважається наступне: адвокат також має абстрагуватися від факту того, що його клієнт дійсно винен, зосереджуючи увагу на достовірності його показань. Така поведінка є проявом презумпції невинуватості – правового принципу, за яким особа залишається невинною, допоки це не встановлено відповідними органами влади. Адвокат у певному сенсі відволікається від дійсного становища речей щодо підсудної людини, якщо фактично вона й є злочинцем, та розглядає його «периферійно», ідеалістично. Таке поняття можна віднести вже до філософії, де дану модель мислення називають «абстрактною» [4, ст.93-96]. На цьому етапі виникає дисонанс, так як прийнято стверджувати, що юрист може мислити лише конкретно, а вимушене сприйняття клієнта адвокатом у певному сенсі суперечить даному виразу.

Повертаючись до повноважень та обов'язків адвоката, специфікою цієї професії постає тонке поєднання абстрактного та конкретного типів мислення. Діяльність адвоката переважно залежить від вмілого оперування фактами, встановлення правильних психологічних контактів, організаторської діяльності спеціаліста, конструктивного аналізу та певного планування й висвітлення орієнтирів, що сигналізує про високий рівень розвитку конкретного мислення. На противагу цьому стає необхідність не навішувати на людину, інтереси якої відстоюються, ярлики й судження, що можуть стати на заваді досягненню позитивних результатів у процесі. Безумовно, такі кондиції поширюються не лише на представників адвокатури, але й на суддів, прокурорів, слідчих тощо.

Отже, у професії адвоката існує певна низка спірних, невичерпно вивчених та досліджених питань. У епоху плюралізму і демократії, кожен може самостійно обирати релігію, спосіб життя, та на основі цього будувати особистий унікальний світогляд, але право «обирати» та впроваджувати принципи та переконання у реальне життя та соціум обмежується законами, які включають перелік прав та обов'язків адвоката. Більш детальним та глибинним розглядом питання про адвокатуру та людські моральні цінності зараз займаються як закордонні правознавці, психологи та філософи, так і українські науковці.

Список використаних джерел

1. Юридична енциклопедія: [у 6 т.] / ред. кол.: Ю. С. Шемшученко (відп. ред.) [та ін.]. К.: Українська енциклопедія ім. М. П. Бажана, 2001. Т.3: КМ. 792с.

2. Про адвокатуру та адвокатську діяльність: Закон України від 05.07.2012 р. №5076-VI. *Голос України*. 2012. №148-149.
3. Адвокатська етика: навчально-методичний посібник (для здобувачів вищої освіти денної форми навчання) / Н. М. Бакаянова, І. О. Кісліцина. Одеса: Фенікс. 2020. 127 с. URL: <http://dspace.onua.edu.ua/>
4. Гегель Г. В. Ф. *Философия права*. / Пер. с нем.: Ред. и сост. Д. А. Керимов и В. С. Нерсисянц; Авт. вступ. ст. и примеч. В. С. Нерсисянц. М.: Мысль, 1990. 524 с.
5. Вовк Д. О. *Право і релігія: загальнотеоретичні проблеми співвідношення: моногр.* Х. 2009. 224 с.

Науковий керівник: старший викладач Нестерчук Л. П.

Куліченко Аліна Василівна

*студентка I- го курсу факультету цивільної та господарської юстиції
Національного університету «Одеська юридична академія»*

ОСОБЛИВОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ РОБОТИ НОТАРІУСІВ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ

Запровадження воєнного стану внесло певні корективи в діяльність держави. Певні функції та обов'язки посадових осіб, зокрема юридичних професій було змінено, призупинено або ж запроваджено інший алгоритм дій. В основному модифіковано організацію роботи органів. Зміни торкнулися і нотаріату України.

Аналіз нормативно-правової бази дозволяє виділити певні особливості роботи в роботі нотаріуса в період воєнного часу. Слід зазначити, що на тимчасово окупованих територіях нотаріуси не можуть здійснювати свої повноваження.

Наразі нотаріуси мають деякі обмеження та певні заборони щодо вчинення нотаріальних дій. Одними з них є такі:

- 1) усі незавершені нотаріальні дії, що стосувалися фізичних чи юридичних осіб які проживають у Російській Федерації не допускається до розгляду чи винесення будь- яких рішень чи подальшого розвитку;
- 2) при зверненні фізичної чи юридичної особи, що проживає на території Росії, є її громадянином або має акціонерну частку в бізнесі країни – агресора на Україні 10 та більше відсотків